

**R. P. Francisci Svarez Granatensis, E Societate Iesv
Doctoris Theologi, Et In Connimbricensi Academia
Sacrarum Litterarum primarii Professoris Opvs, De Virtvte
Et Statv Religionis**

Qvo Quid Contineatvr, Index proximus indicabit

De Obligationibus Religiosorum ex Regula, Prælatione & subiectione
regulari prouenientibus, De varietate Religionum tam in genere, quàm in
specie, De Religione Societatis Iesv in particulari

Suárez, Francisco

Mogvntiæ, 1626

VII. An religio Minorum vna sit ex mendicantibus: & quam originem &
institutionem habuerit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-93501](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-93501)

inuasoribus tuenda instituerentur. Postea verò tanta contra Ecclesiam cessante iniuria, nuncupatis de Pœnitentia, seu de Tertia Regula. Quod vitæ genus, licet ad essentiam religionis status non pertingat, vt ex ipsa regula intelligitur, atque etiam ex similibus S. Francisci, & S. Augustini Tertiarijs constat, attamen à Sede Apostolica varijs priuilegijs fuit communitum: & tandem ipsis eius professoribus supplicantibus ab Innocentio VII. & Eugenio IV. tanquam pium, & laudabile confirmatum. Vide, si placet, tractatum de initio, seu fundatione huiusce confraternitatis, qui cum ipsis Prædicatorum constitutionibus circumfertur, & citatur Ferdinand. de Castillo lib. 1. c. 49.

XIV. *Conclusio in ista uti Prædicatorum perfectio. Castillo lib. 1. c. 49. p. 2.*
Non potest igitur prædictum ordinis Prædicatorij institutum non esse perfectissimum, ac in supremo gradu statuum religiosorum numerari, cum talem finem, taliaque media amplectatur; totque, ac tam ingentes fructus in Ecclesia Dei produxerit. Et (quod in minimis laudibus ponendum non est) cum acerbis odijs sit impugnatum ab externis, a domesticis, discipulisque religiosi turbatum; & nunquam ab ipsa Sede Apostolica priuilegijs exauctoratum: inconcussum nihilominus hucusque perseuerauit.

XV. *Observatio prima circa idem institutum. Secunda.*
In ipsis porro constitutionibus. obseruandum primo, eas ex vi sua, ad nullam culpam obligare, vt falsum in eisdem exprimitur, & declaratur. Exceptio verò de contemptu, quæ in eis fit, latè discutitur superiori tract. lib. 1. c. 4. Secundo, declarationis illius, quæ in dist. 1. c. 15. n. 1. lit. I. S. Præterea. habetur. ordinem Prædicatorum præstare inter alios ratione maiori arctitudinis, & asperitatis, quod si arctior omnibus vel gnomibus mendicantibus ob paritatem cibi, & longiora ieiunia. Huius, inquam, declarationis sensum esse, hanc vnam esse ex arctioribus religionibus. secundum quid, non vniuersim, cum probatio illa de paritate cibi, & longis ieiunijs non amplius conficiat. Alij enim sunt austeritates apud mendicantes etiam religiones, quibus (vt purè monachalem Carthusiam, de qua citata declaratio id non inficiatur, & alijs fortasse concedet) altringuntur, & commendantur, pedum scilicet nuditas, vestitus simplicitas, & asperitas, numerus præceptorum grauium non exiguus, & similes, quæ in ordine Minorum vigent. Præterquam quòd religionis arctitudo ex alijs obseruantijs eò difficilioribus, quò interioribus maxime est metienda; vt tractatu sequenti, lib. 1. cap. 9. vberius ostendemus.

XVI. *Tertia.*
Tertiò obseruandum declarationem alteram indefinite prolatam, eod. cap. 15. lit. A. Nimirum professionem solennem fieri ceteris religionibus, esset obligationem absolutè factam; vt vera sit, necessario intelligendam esse de obligatione absoluta ex parte vouentis; vt sumi potest ex ijs, quæ sequenti tract. lib. 3. per tria priora capita latè prosequimur. Quòd autem sensus hic sit, sufficienter colligitur ex similitudine Homagij ibidem allata; hoc enim acceptantem nõ obligat, sed dantem. Similiter, quod in lit. K. subiungitur, professionem religiosam ab omni voto simplici liberare, non procedit de ijs simplicibus, quæ Societatis scholares post biennium Nouitiatu emittunt. Constat siquidem, vt sequenti tract. dicemus, donec talia vota ab ipsa Societate, aut à Pontifice relaxentur, validam vbiuis, præter Carthusiam, professionem ab eis emitti non posse. In hoc enim, sicut in plerisque alijs prærogatiuis, ea vota fuerunt à Pontificibus solenni professioni æquiparata. Non procedit rursum ea declaratio de simplici voto, etiam in seculo nuncupato, si tertiæ personæ iuri quæsito præiudicaretur, velut si quis diuini honoris intuitu voueret, largiturum se alicui pio loco bona sua, tunc enim, licet alibi profiteretur, voti tamen simplici reus esset. Atque hæc de hoc toto ca-

pite dicta sufficiant. Reliqua ad hunc ordinem spectantia, sc. de creatione Prælatorum, deque eorum officijs, & obligationibus, siue regulis, de forma Capitulorum, ac iudiciali correctione minutius persequi nostrum non est: ac sæpius citato lib. Constitutionum traduntur accuratè.

CAPVT VII.

Verum religio Minorum una sit ex mendicantibus: & quam originem, & institutionem habuerit?

SACRA Minorum religio Dominicanæ germana soror est, eodemque ferè tempore nata, & vinculo charitatis iam olim tam in suis parentibus, quam in filiis coniunctissima. Authorem habuit Seraphicum Patrem Franciscum Assisinate, qui post conuersionem suam singularis sanctitatis prodigium fuit, & nouum humilitatis, ac mundi contemptus exemplar. Hic ergo gloriosissimus Patriarcha (omissis ijs, quæ ad initia conuersionis, & vocationis eius pertinent) de noua religione instituenda deliberauit ac decreuit anno Domini 1209. qui annus (quod mirabile est) vigesimus septimus erat ætatis illius, & quintus à sua conuersione, quia natus dicitur anno 1182. & anno 22. ætatis suæ fuit conuersus ad Dominum, hoc est anno 1204. Post quinque igitur annos socios habuit, & de religione instituenda tractauit, ac regulam scripsit, tandemque ad Innocentium III. cum duodecim socijs decessit sui ordinis confirmationem supplicaturus. Et licet in principio regulam passus fuerit, tandem diuina reuelatione Pontifex commotus, illam concessit anno Domini 1212. non quidem solennem, nec literis consignatam, sed viuæ vocis oraculo. Et D. Anton. 3. p. tit. 23. cap. 1. dicit solum fuisse veluti permissionem illius status pro tunc; tamen reuera ex tunc fuit constitutus verus status religiosus. Et Franciscus cum socijs in manib. Pontificis solennem professionem fecit, fuitque à Pontifice Generalis constitutus.

Hinc verò factum est, vt licet ordo Prædicatorum approbatus non fuerit vsque ad primum annum Honorij, nihilominus antiquitate præcellere censetur, semperque in iure prius nominetur vbi cumque simul nominantur. cap. in i. de priuilegijs, 1. n. p. cap. n. de excessibus Prælat. cap. cum ex eo. eo. prælationem. deregul. in 6. Clement. dudum. de sepulchris. Nam ordo Minorum absolutam approbationem & literis consignatam non habuit vsque ad octauum annum Pontificis Honorij, hoc est, anno Domini 1223. octo item annis post similem Prædicatorum confirmationem, atque ita hic ordo fuit secundus, qui hoc confirmationis genus in Ecclesia obtinuit. De fine autem huius sacri instituti uenio in eius regula scriptum. Regula, & vita Minorum, in qua præcipitur, Dominum nostrum Iesum Christum, & Evangelium obseruare, viuendo in obedientia, iuniorum. Quæ verba valde generalia videri possunt, quia omnes religiones perfectæ prætentur viuere secundum Euangelicam perfectionem cum illis tribus votis. Existimo tamen sanctum Franciscum fuisse loquutum de perfectione illa Euangelica, quæ complectitur etiam eiusdem Evangelij prædicationem iuxta illud Luc. 9. Sequere me, prout infra ab ipso Christo Domino exponitur. Tu autem vasa de, & annuntia regnum Dei. Est ergo huius religionis finis præcipuus perfectionem Euangelicam seruare, simulque illam prædicare. Et hoc supponit Franciscus in regula, dum cap. 9. instruit fratres, non

non solum verbo, quomodo predicare debeant (nā & hoc vnum est ex opusculis quæ scripta reliquit, vt in tomo 13. Bibliothecæ magnæ pag. 348. vide-
re licet) sed etiam exemplo sepe ostendit: nam cum primum de religione instituenda cogitauit, prædicare cœpit exhortando homines ad penitentiam, verbis quidem simplicibus, tamen ignitis, & efficacissimis, quibus homines plurimum commouebat, statim etiam ac sectatores sui instituti habere cœpit, illos ad prædicandum misit, prius etiam quam confirmationem primam ab Innocentio obtinuit, vt in Chronicis eius legitur: Visio etiam illa, qua diuinitus fuit admonitus vt labantē Ecclesiam sustineret, planē indicabat non solum vitæ perfectionem, sed etiā prædicatione verbi Dei, & doctrina futuram religionem illam vtilissimam Ecclesiæ, ac proinde ob eundem finem fuisse instituendam.

maximè fuit contra hæreticos, & inde sumptis occasione fundandi religionem suam: prædicatione verò sancti Francisci simpliciter fuit ad curandos, & purgandos Catholicos, & licet ex seruire spiritus voluerit etiam, & procurauerit inter infideles prædicare, tamen ex diuina reuelatione statim ad suos rediit, quia reuera illa erat propria eius vocatio, & à Deo intenta, vnde etiam circa literarum studium diuersos habuerunt spiritus illi sancti Patriarchæ. Nam Dominicus literarum studium præcipuè suis alumnis commendauit. Franciscus verò in capite 10. suæ regulæ præmonuit, vt qui literas nescirent, illas non discant, vtque autem prudenter agebat eligens medium suo fini accommodatum. At verò in mendicitate, & paupertate excedit Minorum religio, tum quia, vt dixi, ex regula proficitur paupertatem in communi, quod alia sic non habet, tum etiam, quia in ipsamet paupertate in communi, singularem, magisque rigorosum modum in multis obseruat, tum etiam, quia in exteriori habitu maiorem quandam paupertatem præ se fert.

Præter hæc, quæ sunt veluti substantiales proprietates huius religionis, habet etiam plures obseruantias, ad vitæ rigorosæ perfectionem pertinentes, quas etiam magna ex parte ex vi regulæ seruare tenetur. Nam quod ad corpus attinet, præter habitus asperitatem, & tenuitatem, calceamentis solum ob necessitatem vtuntur, iuxta cap. 1. suæ regulæ, & pedestres incedunt iuxta cap. 3. nisi necessitas, vel infirmitas cogat. A festo omnium Sanctorum vsque ad natiuitatem Christi Domini ieiunant, & ad ieiunandam aliam quadragesimam à die Epiphaniæ numerandam cum benedictione inuitantur, licet non præcipiantur; quæ ieiuniorum obseruantia aliam Predicatorum de abstinentia à carnibus in communi refectorio satis compensant. Et iuxta hæc seruant eandem austeritatem in lecto, & in alijs corporis afflictionibus. Et ad nonnullas alias, per constitutiones, & consuetudines obligantur. Vnde concluditur religionem hanc non solum ex fine, & medijs esse valde perfectam, sed etiam esse satis arctam, & austeram. Nec defunt multi ex professoribus eius, qui cæteris omnibus perfectionem, & austeriorem appellant, sed hæc comparationes semper sunt odiosæ, parumque viles ipsismet religionis, ac professoribus cuiuscumque religionis. Nam vt ipsi non solum contenti sint vocatione sua, sed etiam ad illam sint impensè affecti, satis est, vt dignè, ac perfectè de sua religione sentiant, etiam si alijs eam præferat. Quamuis ergo hæc religio ex fine suo valde perfecta sit, & media habeat illi consentanea, & austeram satis vitam profiteatur, & in multis rebus alias excedat, non est tamen dubium, quin superetur in alijs, quæ omnia exactè ponderare, & ferre absolutum de comparatione iudicium, difficillimum esse existimo.

Quoniam verò religio hæc in illa celsitudine paupertatis, quam à suo autore accepit, principaliter fundata est; (nam per illam promissa est professoribus eius virtutum sublimitas, & hæreditas regni cœlorum in capite 6. suæ regulæ) hinc orta.

VI.

Yavia Minoritarum facta milia vnde

III. Præsertim verò ac singulari modo proficitur hæc religio perfectionem Euāgelicam, quoad paupertatem, & nuditatem Euāgelicam, quia nihil proprium non solum in particulari, verum etiam neque in communi admittit ex vi regulæ. Sic enim intelligunt cap. 6. suæ regulæ, quod sic habet. *Frates nihil sibi approprient, nec domum, nec locum, nec aliquam rem.* Constat enim hoc non tantum de singulis dici, quid enim necesse fuisset monere fratres, ne domos, aut loca singuli sibi appropriarent. Intelligitur ergo de vniuersis, & de tota communitate, & ideo subditur. *Sed tanquam peregrini, & adueniæ in hoc seculo in paupertate, & humilitate Domino seruientes, vadant pro eleemosynis confidenter.* Et in cap. 4. hanc paupertatem restringendo, prohibentur fratres eleemosynas petentes ne pecuniam recipiant, sed res alias victui, aut vestitui necessarias. Atque in hac excellentia paupertatis multum eminet hæc sacra religio inter alias. Fuit enim prima omnium, quæ hoc genus paupertatis in communi professæ est: nam religiones, quæ præcesserunt ante mendicantes, illam non seruabant, sicut nec nunc seruant. Religio autem S. Dominici ex vi primæ institutionis, & approbationis illam non coluit, vt i supra lib. 1. cap. 8. num. 8. ostendi: neque vlla ex religionibus, quæ sub regula S. Augustini militat, ex vi regulæ illam seruat. Religio autem Carmelitarum licet ex aliquorum sententia id habuerit ex primitiua regula, tamen neque id certum est, neque quoad res omnes, vt infra cap. 10. ostendemus. Est ergo hæc singularis prærogatiua S. Francisci, & ideo fortasse Concil. Trid. sess. 25. cap. 3. de regularibus, cum omnibus religionis faciat facultatem habendi bona in communi, Minores excipit, vt præcipuam illam regulam, & institutionem illibatam seruent.

IV. Atque ex his constat religionem hanc esse vnam ex præcipuis mendicantibus, & quadam ratione cum maxime proprietate, & singularitate hoc nomen sibi vsurpare. Probatur, quia ex duabus conditionibus, quas diximus de facto postulari in religionibus mendicantibus, scilicet, vt vitam mistam profiteantur, & paupertatem in communi, vtrique in hac sacra religione satis perfectè reperitur: vt ex dictis patet. Et declarari potest per comparationem ad religionem Predicatorum: habent enim se sicut excedens, & excessum in alijs duabus conditionibus. Religio enim Predicatorum ex parte finis excedit, quia principalius, & magis ex se videtur prædicationem intendere. Item in hoc quod præcipuè videtur contra hæreticos, & ad fidei defensionem instituta: Religio verò S. Francisci magis ad commouendum Christianum populum ad penitentiam agendam, & ad mundi contemptum: quæ differentia in ipsis etiam fundatoribus cernitur: nā prædicatione S. Dominici Franc. Suar. de statu relig. Tom. IV.

Ff fra-

frater Cæsarius cum paucis sectatoribus loca separata, ac solitaria petierunt; ibique successione continua per sexaginta, & eo amplius annos à reliqua Franciscana familia separati vixerunt. Non constat autem mihi omnino certo an sub obedientia eiusdem Generalis, vel Provincialis viuerent, vel omnino per se congregationem distinctam constituerent, illud autem prius probabilius videtur, quantum ex monumentis eiusdem Ordinis diligentia Reuerendissimi Patris Fr. Francisci Gonzagæ colligere possum. Postea eodem spiritu separati sunt alij, qui Clarenii dicti sunt, & diligentia Summi Pontificis Celestini V. omnino ab obedientia religionis exempti eremiticam vitam sub regula sancti Francisci vixerunt, qui tandem postea ad obedientiam, & unionem totius religionis redire, licet in vitæ austeritate, & paupertatis puritate perseuerauerint, & separatam prouinciam per se constituerint, licet sub eodem Generali. Postea verò tempore Clementis VI. noua reformatio in hoc ordine inchoata est, & per Italiam, Galliam, Hispaniam paulatim creuit, & in duas principales familias totus Ordo diuisus est, quarum altera proprietatem in communi retinuit, & *Conuentualium* dicta est, altera repudiavit, & vocata est *de Observantia*, ad quam omnes alie varij nominibus nuncupatæ reductæ sunt. Et in principio quidem utraque familia vni Prælati generalissimo parebat, qui ex Conuentualibus, vsque ad Leonem X. eligebatur, sub Leone autem X. translatus est sigillum ad Observantiam, ex qua Generalis totius ordinis eligi cœpit, qui nomen *Ministri Generalis* retinuit. Ex Conuentualibus autem cœpit eligi proprius Generalis, qui *magister* appellatus est, supremam etiam iurisdictionem habens, similemque confirmationem suæ electionis à Ministro generali recipiens, ex præscripto Leonis X. qui familias has in hanc concordiam redegit, sub certis conditionibus, quas peculiari bulla expedita declarauit, atque in eo statu vique in hodiernum diem duæ illæ familiæ permanent; quibus postea tertia adiuncta est, quæ *Capucinorum* dicitur, & ex Observantia prouidit, suumque quoad nonnullas prouincias, proprium Generalem habet, & in communi paupertate, ac tota regula sancti Francisci de Observantia conuenit, solumque differt, quia simpliciter, & sine declarationibus eam obseruat, & a priori aliquo modo, habitu, & forma capucij aliquantulum diuersa vitur.

Conuentualium familia.

Familia de Observantia.

Familia Capucinorum.

VII.
Hæc varietas arduam rem in instituto Franciscano arguit.

Sed hæc diuersitas non tollit religionis unitatem saltem specificam, vt sic dicam; nam numericam, & moralem aliquo modo auferre videtur, quia saltem unitas capitis, seu Generalis non retinetur. Non tamen hoc indicat imperfectionem instituti, sed potius arduam, & difficultatem, quam mirum non est, in tanta hominum multitudine non ab omnibus æquè seruari, & adamari, sed illud potius magna laude dignum est, quod tot sint, nunquamque desint illius perfectionis zelatores, quamquam fieri potest, vt qui dispensatione illa circa paupertatem in communi uti voluerunt, non remissione animi, sed bona intentione, & probabili opinione mouerentur, ad maiorem spiritus quietem, ac securitatem id conferre existimantes, sicut alie multe religiones mendicantes sibi expedire iudicant, nec ob id creduntur à perfectione defecisse, quia paupertas per se non est regula perfectionis, sed quanta, & qualis ad perfectionem magis deferuire potest. Verum est tamen peculiari ratione in hoc instituto Diui Francisci zelum, & custodiam paupertatis in communi valde esse conformem spiritui, & vocationi talis religionis, ac proinde

præferendum esse cæteris paribus, ideoque non sine speciali prouidentia Spiritus sancti Concil. Trident. sess. 25. cap. 3. de regular. cum omnibus religionibus concedat facultatem habendi bona immobilia in communi, non obstant quacunque regula, exceptis Minoribus, Capucinos, & de Observantia, tanquam specialiter ad hanc paupertatem vocatos.

Hic verò occurrebant variae difficultates, quæ circa hanc paupertatem Minorum ortæ sunt, & de quibus inter Summos etiam Pontifices disceptatæ, vt patet in varijs decretis de verborum significatione circa p. in 6. in Clementina & extrau. Ioann. XXI. Sunt autem hæc difficultates in triplici differentia, quædam spectant ad paupertatem in communi, prout per se conuenit omnibus religionibus mendicantibus, & hæc tractatæ sunt à nobis sufficienter superiori tom. agendo de voto paupertatis. Alie versantur circa paupertatem quæ excludit dominium rerum omnium etiam mobilium, quæ vii consumuntur; quæque videtur esse propria Franciscanorum; & difficultates huc spectantes magis videntur speculatiuæ quàm morales, vt apud quem sit talium rerum dominium; & quomodo in rebus, quæ vti consumuntur, separantur vti, & dominium, ita vt non habeat dominium, qui habet vti pro sua voluntate. Quibus quaestiones etiam illæ adiunguntur, An Christus, & Apostoli aliquid proprium in hac vita habuerint, & an illa carentia omnis dominij ad maiorem perfectionem pertineat. Quas omnes in supradicto loco pro opportunitate sufficienter attigimus, & in tom. 2. p. de Christi Domini paupertate differimus. Et nouissime eas quaestiones erudite tractat Ioan. Azor. in tom. suarum institutionum lib. 12. cap. vlt. Tertium caput dubitationum esse potest, & adhuc magis proprium huius religionis; quod versatur circa vti facti, & habet fundamentum in propria regula S. Francisci.

Vnum autem ex præcipuis dubijs est, circa cap. 4. vbi sanctus Franciscus firmiter præcipit, ne summo nachi pecuniam recipiant per se, vel per interpositam personam, an hoc sit præceptum, & hæc sit materia voti paupertatis specialis huius religionis, cap. 11. nam verba regulæ hoc videntur sonare, & ita etiam sunt à Pontificibus explicata; vti autem videtur aliud indicare, & pro humanis necessitatibus videtur moraliter necessarium. Sed hic articulus latissime declaratus est à Nicolao IV. in cap. exis. §. *existerem*, & à Clemente V. in Clement. exis. §. *portum*. Summa est illud quidem esse præceptum, & maiorem voti paupertatis, ita tamen esse intelligendum, vt liceat per tertias personas elemosinam in pecunia recipere, & habere cum nonnullis limitationibus; & præcipua sunt. Prima, vt pecunia intelligatur manere semper sub dominio dantis, & tunc elemosinam, quamdiu est in manu tertie personæ, ita vt possit ab alio libere repeti quamdiu in potestate sit à fratribus peti, nec administrari tanquam propria. Item non possint rationem eius exigere, sed fidei, ac conscientie depositarij rem totam committere, non peccabunt tamen (vt opinor) si fecerint, vt Dominus pecunie rationem à Commisario petat pecunie sibi creditæ, quando viderint expedire, quamuis regulariter cauendum hoc etiam sit, præsertim si dans elemosinam taleius sibi à principio non reseruauit respectu commissarij. Tertia est, vt solum pro necessarijs vti disponatur, & expendatur, non ipsorum fratrum nomine, quorum pecunie non sunt, sed eius, qui mine, quorum pecunie non sunt, sed eius, qui contulit, non fratres dicantur emere, & dare pecuniam, sed alius emat pro fratribus vti.

Quarta.

Quarta prohibetur ibi mutuò accipere pecuniam etiam per procuratorem; quia per mutuum transfertur dominium in accipientem, & manet obligatio solvendi apud eundem: verumque autem repugnare constat huic regulæ, si tamen necessitas urgeat, & desint elemosynæ, conceditur eis, ut possint pecuniam per procuratorem recipere offerendo curam, & diligentiam procurandi elemosynas, quibus illi satisfiat, sine obligatione propria; hoc enim in rigore non est mutuum, sed quædam elemosyna, quamvis cum aliquo onere paupertati minimè contraria.

X.

An possint
Minores
concedere
mutui cele-
stia.

Quæri verò obiter potest, an res alias, quæ pecunia non sunt, possint mutuò recipere cum obligatione ex iustitia ad solvendum; quamvis enim ex parte materiæ non ita sit eis prohibitum alias res accipere sicut pecuniam, tamen ex parte obligationis videtur aequè repugnare paupertati in vtroque genere rerum. Et simile dubium est, an possint credita pecunia emere huiusmodi res, siue mobiles vsu consumptibiles, aut permanentes vel se mouentes, siue etiam immobiles, ut terram, siue pauperum ad fundandam domum vel Ecclesiam, aut hortum, &c. Respondeo nunquam posse ita emere aliquid credita pecunia, ut ipsi etiam in cõmuni obligentur ad solvendum illud ex iustitia in pecunia, quia hoc planè repugnat eorum instituto, quia non possunt illam obligationem implere, nisi accipiendo pecuniam, & suo nomine soluendo. Quod si alius pro illis soluturus est, non possunt illi obligari de iustitia ad factum alterius; solum ergo possunt promittere diligentias procurandi elemosynas, quib. talis res solvatur. Quando verò res mutuò accipitur soluenda in eadem specie, vel etiam si in alia specie, quæ non sit pecunia, soluenda sit, alia commutatione interueniente, tunc directè non fit contra hanc regulam de non accipienda pecunia, in qua nunc versamur; tamè aliunde videtur repugnare illa obligatio statui paupertatis in cõmuni; sicut enim priuatus religiosus obligari non potest, quia nihil habet proprium priuatum, ita cõmunitas, quæ nihil habet proprium in cõmuni, obligari non potest ad quæcunque bona temporalia reddenda: & reuera ita est, si obligatio sit purè personalis; quia nemo potest obligari ad dandum, quod non habet, nec quod sperat habere solum ex elemosynis. Possunt tamen obligari altero è duobus modis. Primò si is qui cui obligatur intelligat inuolui conditionem, si per elemosynas obtinere possint ea bona, quæ redituri sunt. Tunc enim non obligatur ad impossibile, & aliter non decipitur. Secundò si obligatio non sit purè personalis, sed realis, saltè implicitè, id est, si iam habeant res alias eiusdem valoris, & pretij, per quas possint in omni euentu satisfacere: nam licet non sint earum Domini, habent tamen absolutam administrationem earum; unde possunt illas obligare, sicut possunt etiam in casu necessitatis calicem vel rem aliam preciosam in pignus dare, & familia.

XI.

Præcipuas
paupertatis
declaratio-
nes, quomodo
de alijs, atq;
de aliorum
accipiatis.

Cætera quæ hic dubitari poterant, in citatis decretis satis attinguntur & declarantur, & in superiori tomo agendo de paupertate à nobis allata sunt. Solum hic aduerto illas declarationes Pontificum circa hanc Minorum paupertatem, solum fratribus de Observantia esse vsui, nam conuentuales maioribus dispensationibus vtuntur, cum propria bona in cõmuni habeant: Capucini verò profitentur se nudam obseruare regulam, & illis declarationibus renunciant. Nam in hoc maxime dicuntur ab Observantibus distinguui. Videant ergo ipsi quid voueant, & quo sensu, illudque obseruent, mihi enim de eorum more, aut vsu non satis constat. Non possunt tamen declarationem aliquam

Franc. Suar. de statu relig. Tom. IV.

non admittere, quia votum & lex debet esse de re certa & clara. Solum ergo possunt non admittere declarationes illas, quatenus aliquid de iure humano & arbitrium inuoluunt, quod minorè fortè rigorem in dicere videtur: in quo potuerunt ipsi maiorem rigorem eligere; necessarium verò est, ut in hoc aliquid certum, & stabile declaratum habeant, ne conscientia facile ligentur; quod in tanta cõmunitate, & in rebus quæ quotidie præ manibus habentur, & necessaria sunt, facile potest contingere.

CAP. VIII.

De origine ordinis eremitarum S. Augustini.

Hactenus de proprio ordine monachorum à D. August. instituto nihil diximus, sed reseruauimus, quia non est adeò manifestum D. Augustinum instituisse huiusmodi ordinem, quin aliqua inquisitione, & disputatione indigeat: Et licet fuerit institutus, nunc tamen vel idem non manet, vel non sub pura, seu speciali ratione monachatus, id est, sub instituto vitæ solum contemplatiuæ, & Eremiticæ; sed mixtæ, & sub nomine ac ratione mendicantis religionis, qualis nunc est sacra religio, quæ Eremitarum sancti Augustini appellatur. De antiquitate ergo, & origine huius ordinis multa sunt ab scriptoribus præsertim eiusdem ordinis scripta, & disputata in defensionem suæ antiquitatis, quibus nos nihil addere possumus, neclitem cum alijs intendere volumus, sed ea tantum, quæ probabiliora videntur proponere, ac institutionem, authoritatem, & perfectionem huius ordinis, quæ sine dubio magna est, breuiter declarare.

Primò ergo probabilius existimo Beatum Augustinum statim à principio conuersionis suæ religiosam vitam professum fuisse. Id enim non obscurè colligitur ex verbis eiusdem in libro 8. & 9. Confessionum; nam in libro 8. ca. 6. & sequentibus commemorat internum bellum, quod adhuc Catechumenus patiebatur, deliberans de statu quem post baptismum accepturus erat, matrimonij scilicet, vel cœlibatus; nam ad rem vxoriam & secularia negotia propensus erat, aliunde autem exemplis, & verbis Sanctorum ad perfectionem sectandam excitabatur. Tandem verò in cap. 12. diuinam inspirationem, & mirabilem vocationem refert, qua tractus, & adiutus iam non solum Christianam, sed etiam perfectam vitam sequi firmiter elegit. Quam cum matri narrasset, loquens cum Deo, Exultat (inquit) & benedixit tibi, qui potens est ultra quam primus, aut intelligimus facere, quia tanto amplius sibi, à te concessum, de me videbat, quam petere solebat miserabilibus eius sieilibusque gemitibus. Conuerstus enim iam me ad te, ut neque vxorem quæ erem, nec aliam quam spem seculi huius, sians in ea regula fidei, in qua me ante tot annos te reuelaueras. Hoc ergo est, quod Deus Monica concessit, ultra id quod petebat; illa enim conuersionem Augustini ad fidem solum postulabat, Deus autem etiam conuersionem eius ad sequendam perfectionem concessit. Et hoc est quod subdit; Conuerstus luctum eius in gaudium multo vberius quam voluerat, & multo clarius, atq; castius, quam de nepotibus carnis mee requirebat. Et lib. 9. cap. 1. magis explicans hoc propositum adeò perfectum, & firmum, ut iam veluti opere consummatum (ait) iam liber erat animus meus à curâ morderibus ambiendi, & acquirendi, & volutandi, atq; suspendi scabiem libidinum quibus verbis perfectissimam renuntiationem seculi expressit, quoad illa tria, quæ per tria religionis vota abnegamus, scil. propriam voluntatem, seu dominandi libidinem, diuitias, & corporis voluptates. In cap.

Ff 2

autem